

ข่าวประชาสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๔-๕๐๐๐ ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๔-๐๓๑๑

จากหนังสือพิมพ์ข่าวสด (กรอบบ่าย) ฉบับประจำวันที ๓ เดือนมกราคม ๒๕๕๗ หน้า ๗ มูลค่าข่าว ๔๘๘,๘๖๐.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ประเด็นร้อนอาเซียน ทดสอบบูรพาภิวัตน์ปี'๕๗

ก้าวเข้าสู่ปีใหม่ 2557 พร้อมกับการนับถอยหลังสู่ประชาคมอาเซียนที่ใกล้เข้ามาทุกขณะ แน่นอนว่าปีนี้ประเด็นต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความร่วมมือในภูมิภาค อิทธิพลจาก 2 มหาอำนาจ โลกทั้งจีน และอเมริกา ตลอดจนอุปสรรคทางการเมืองภายในของแต่ละประเทศสมาชิกย่อมร้อนแรงและเป็นที่จับตามากเป็นพิเศษ

4 ผู้เชี่ยวชาญเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สัมภาษณ์พิเศษ “ข่าวสด” ดังนี้

พศ.ดร.กิตติ ประเสริฐสุข อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กล่าวว่า แรกสุดคงต้องกล่าวถึงแนวโน้มซึ่งจะรับตำแหน่งประธานอาเซียน รวมทั้งเป็นเจ้าภาพจัดประชุมสุดยอดอาเซียน โดยพม่าแสดงออกชัดเจนว่าเตรียมตัวอย่างเต็มที่ทั้งปฏิรูปเศรษฐกิจ และการเมือง จนทำให้สถานการณ์ในประเทศดีขึ้น และไม่ว่าโลกจะวันตกกว่าเราอย่างไรก็ตาม

ด้าน ศส.ดร.ธานี ภัททีลา ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมกับพุทธา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกล่าวว่า ตั้งแต่ปีที่แล้วมีการเคลื่อนไหวทางการเมืองเกิดขึ้นหลายอย่าง สะท้อนความตื่นตัวของประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมกับการเมืองมากขึ้น

“การที่มีเหตุการณ์ประท้วงในหลายประเทศชี้ว่าคนรุ่นใหม่ มี

ความรู้สึกต่อนโยบายภาครัฐ และพยายามจะเข้ามาร่วมเปลี่ยนแปลง
อย่างกรณีกัมพูชา ฝ่ายค้านของนายสม ริงส์ได้รับการ
สนับสนุนจากประชาชนมากขึ้น สะท้อนถึงความ
ก้าวหน้าของประชาธิปไตย และแสดงให้เห็น
เห็นถึงการเสื่อมความนิยมของนายก
รัฐมนตรีฮุนเซน” ผศ.ดร.ศานติกาล

ส่วนกรณีความขัดแย้งระหว่าง
ประเทศสมาชิก เช่น เรื่องปราสาท
พระวิหาร คำตัดสินที่ออกมา
ผศ.ดร.กิตติมองว่า เป็นผลดีต่อทั้ง
ไทย และกัมพูชา เนื่องจากศาล
แนะให้ทั้ง 2 ประเทศเจรจา
หาความร่วมมือร่วมกัน ซึ่งตนไม่
คิดว่าจะมีใครดึงประเด็นนี้ไปโยง
กับการเมืองภายในของตัวเอง

อย่างไรก็ตาม ประเด็นดังกล่าวถือเป็น
ความล้มเหลวของอาเซียนในการ
แก้ปัญหาข้อพิพาทในภูมิภาค เพราะ
หลังจากที่กัมพูชาฟ้องเรียนไปยังอาเซียน
และอาเซียนแก้ปัญหาไม่ได้ (ส่วนหนึ่งเป็น

เพราะการตั้งอินโดนีเซียในฐานะคนกลาง
ใกล้เกลี้ยไม่ได้รับการยอมรับจากไทย ขณะ
เดียวกันอาเซียนก็ล้มเหลวที่จะทำให้ทั้ง 2
ประเทศเลิกการปะทะด้วยกำลังกัน)
ทำให้กัมพูชาต้องไปร้องเรียนกับ
ศาลโลกจนได้รับคำตัดสินดังกล่าว
ด้าน ดร.ปิติ ศรีแสงนาม
ผู้อำนวยการศูนย์อาเซียนศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแนะ
ว่า ปีนี้อาเซียนต้องพูดถึง
เรื่องกลไกการระงับข้อพิพาท
ระหว่างประเทศให้มากขึ้น ไม่
ว่ากรณีทะเลจีนใต้ หรือกรณี
พิพาทปราสาทพระวิหาร ส่วน
พิสูจน์แล้วว่ากลไกการจัดการ
ความขัดแย้งของอาเซียนตอนนี้
ยังไม่มีประสิทธิภาพพอ

การทุนของสื่อจีน
สื่อเลียนที่พีพี ของสหรัฐ

ในด้านอิทธิพลจาก
ภายนอก อ.กิตติกล่าว
ว่า ทั้งจีนและสหรัฐจะยัง

แข่งขันกันผ่านกลไกต่างๆ ต่อไป เช่นการ
ทหารผ่านทางการซ้อมรบ ทางสังคมและ
วัฒนธรรมผ่านทางการให้ทุนการศึกษาและ
การอบรม โดยดูแล้วจีนเสนอให้ความช่วย
เหลือกับอาเซียนมากกว่าสหรัฐ

ที่เห็นเด่นชัดคือเรื่องการเจรจาเขตการค้า
เสรี ทั้งความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์
เศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (TPP หรือ Trans-
Pacific Partnership) ของสหรัฐที่มีสมาชิก
อาเซียนได้แก่ สิงคโปร์ บรูไน(สมาชิก)
เวียดนาม มาเลเซีย(กำลังเจรจา) ไทย
ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย (แสดงความสนใจ) อยู่
ในสถานะกำลังเจรจาผลักดัน แต่โอกาสสำเร็จ

กองทัพสหรัฐร่วมซ้อมรบทางทะเลกับกองทัพฟิลิปปินส์

พม่าย้ายนักไทยการเมืองเพื่อรองรับการขึ้นตำแหน่งประธานอาเซียน

ไม่มาก ขณะที่จีนเข้ามาทางอาเซียน +3

ด้านดร.ปิติกาลว่า ตอนนี้อยู่ฝ่ายต่างอาเซียนเพราะมี
สิ่งที่เรียกว่า “บูรพาภิวัฒน์” ซึ่งกลุ่มประเทศสมาชิกกลาย
เป็นโรงงานของโลก อาเซียนต้องรู้จักสร้างความสมดุลของ
ผลประโยชน์แต่ละประเทศให้ดี

ส่วนข้อพิพาทระหว่างสมาชิกอาเซียนกับจีนในประเด็น
แย่งกรรมสิทธิ์เขตแดนในทะเลจีนใต้ ผศ.ดร.ศานติกาลว่า
ปัญหานี้มีเรื่องของผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเข้ามาทับซ้อน

“จีนอาจใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจเข้ามาแทรกแซง
อาเซียนแทนที่เคยทำในสมัยที่กัมพูชาเป็นประธานอาเซียน
น่าจับตามองว่าจีนจะสร้างความร่วมมือกับพม่าอย่างไรใน
ฐานะที่พม่าเป็นประธานอาเซียนปีนี้ทั้งภายใน เช่นโครงการ
ความร่วมมือในเรื่องท่าเรือน้ำลึกทวาย และการแก้ปัญหา

ข้อพิพาทระดับภูมิภาค” ผศ.ดร.ศานติกล่าว

ขณะที่ รศ.ธิดา สอนศรี ผู้เชี่ยวชาญด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ระบุว่า อาเซียนต้องจัดเวทีคุยกันทั้งในระดับพหุภาคีและทวิภาคีที่สำคัญคือการเจรจาประนีประนอมกับจีน เนื่องจากจีนค่อนข้างมีอิทธิพลมากในภูมิภาค แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับระดับความสัมพันธ์ของแต่ละประเทศอยู่ดี

เมื่อถามถึงความพร้อมในการเข้าสู่อาเซียน และการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ผศ.ดร.ศานติกล่าวว่า หลายประเทศกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยในทศวรรษมีการเปิดกว้างในการเรียนภาษาอังกฤษและภาษาในภูมิภาค เพื่อเตรียมรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แต่เชื่อว่าเมื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมแล้วภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจะเป็นกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ แต่ในระดับประชาชนทั่วไปยังไม่อาจมีความเปลี่ยนแปลงมากนัก

ผศ.ดร.กิตติกล่าวว่า ความจริงแล้วการเปิดเสรีทางด้านเศรษฐกิจนั้นเริ่มมาตั้งแต่มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area-FTA เอฟทีเอ) และการเคลื่อนไหวของเงินทุน แรงงาน และทรัพยากรนั้นเป็นไปตามกลไกตลาดอยู่แล้ว เมื่อเข้าสู่อาเซียนเชื่อว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่

“เออีซีเหมือนเป็นมายาคติ หรือภาพกรรมมากกว่า ถามว่าจะเกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานจริงหรือไม่ ตอนนี้แรงงานพม่าก็มีอยู่ในไทย

เกือบ 2 ล้านแล้ว อาเซียนก็คงไม่ต่างจากเดิม กรณีนี้ก็ท่องเที่ยวจากในภูมิภาคก็คงไม่เพิ่ม เพราะภูมิภาคเรายังจนอยู่ ยังไม่มีกำลังซื้อเท่านักท่องเที่ยวจากจีน รัสเซีย และยุโรป”

ผศ.ดร.กิตติกล่าว

ขณะที่ ดร.ปิติเสนอแนะว่า ชาติสมาชิกอาเซียนต้องเริ่มคิดแล้วว่าจะทำอะไรจึงจะสร้างสมดุลระหว่างเสาเศรษฐกิจ เสาสังคม-วัฒนธรรม และเสาการเมืองความมั่นคงได้ เพราะที่ผ่านมาทุกคนไปให้ความสำคัญกับเสาเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวจนลืมอีกสองเสาที่สำคัญพอๆกัน

“ยกตัวอย่างด้านสิทธิมนุษยชน อาเซียนมีกลไกไม่แข็งแรงพอ เพราะใช้ระบบ intergovernmental method การจะตกลงอะไรต้องฟังฉันทามติ เลยทำให้เรื่องกฎบัตรสิทธิมนุษยชนต่างๆ ถูกลดทอนคุณค่าลงเพื่อให้ทุกประเทศตกลงร่วมกันได้ แต่อนาคตเชื่อว่าคงจะปรับปรุงมากขึ้นเพราะถ้าคนมีรายได้มากขึ้นในระดับหนึ่งจะทำให้เริ่มห่วงสิทธิต่างๆ” ดร.ปิติกล่าว

ด้าน ผศ.ดร.ศานติเห็นพ้องว่า อาเซียนไม่ควรเน้นพัฒนาเสาหลักทางด้านเศรษฐกิจมากเกินไป แต่ควรที่จะต้องเน้นพัฒนาเสาหลักอื่นด้วย เพราะภูมิภาคนี้มีความแตกต่างทาง

วัฒนธรรมสูงมาก และยังมีความรู้สึกเป็นรัฐชาติ แนวคิดเรื่องชาตินิยม-พรมแดนที่อาจบั่นทอนความสัมพันธ์ ชาติอาเซียนจะต้องอาศัยการเรียนรู้กันและกันให้มากขึ้น

ส สำหรับไทย อุปสรรคใหญ่ที่เป็นตัวขวางกั้นการพัฒนาประเทศเข้าสู่อาเซียน รศ.ศิวะมองว่า หากไทยยังประสบกับวิกฤตทางการเมือง และยังไม่แก้ไขปัญหาไม่ได้ หรือแม้กระทั่งแก้ไปแล้ว (ภายหลังการเลือกตั้ง)

นอกจากจะกระทบกับการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ อย่างเช่น บทบาทในกลุ่มโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) แล้ว ก็ยังส่งผลกระทบระยะยาวเนื่องจากภาพลักษณ์ปัญหภายในไปลดทอนบทบาทของไทยในเวทีอาเซียน

อีกทั้งในขณะนี้มีสิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ (ที่แม้เพิ่งจะประสบกับภัยพิบัติทางธรรมชาติไปแต่กลับฟื้นตัวได้รวดเร็ว) ที่ขึ้นมามีบทบาทการพัฒนาประเทศไปสู่อาเซียน

ทุกประเทศที่กล่าวมา ได้เปรียบทางภาษาอังกฤษ ทั้งยังมีผู้นำที่มีนโยบายและวิสัยทัศน์ที่ยาวไกล วางแผนโครงการด้านการพัฒนาประเทศไปถึงปี 2563 รวมทั้งความมุ่งมั่นในการพยายามแก้ไขปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศ

“ส่วนตัวไม่อยากจะให้การเมืองมาฉีกรัฐธรรมนูญการบริหารประเทศ แม้จะเปลี่ยนผู้นำไปแต่นโยบายที่เป็นประโยชน์ควรจะต้องได้รับการสานต่อ ไม่ว่าจะเป็นมาจากรัฐบาลใด และสิ่งสำคัญที่จะทำให้ประเทศพัฒนาต่อไปได้ คือ วิสัยทัศน์ของผู้นำ รวมถึงความเชื่อมั่นของประชาชนในตัวผู้นำ” รศ.ศิวะกล่าว